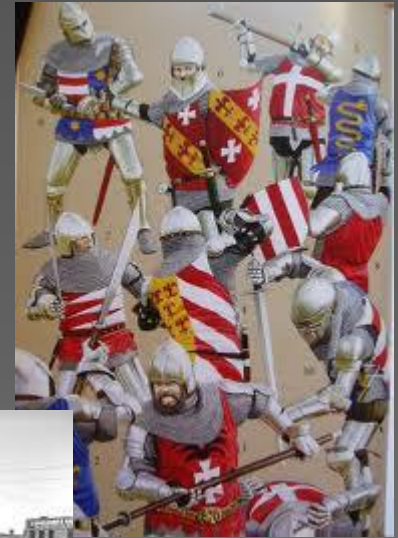
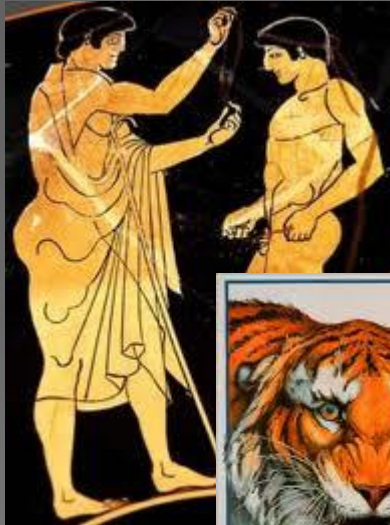

NASTANAK I RAZVOJ DOGAĐAJA

DEFINISANJE DOGAĐAJA

- ◉ deo uslužne ekonomije
- ◉ uzbudljiv i najbrže rastući oblik fenomena proizašlih iz dokolice, poslovanja i turizma (Getz, 1997)
- ◉ specifično osmišljena ponuda ograničenog trajanja, u čijoj osnovi se nalazi odgovarajuća ideja, koja se zajedničkim angažovanjem izvršilaca i materijalnih sredstava ispoljava kao originalna idejna ponuda

dogadaji su skupovi ograničenog trajanja,
određeni mestom, vremenom održavanja,
učesnicima i motivima i ciljevima
okupljanja

KLASIFIKACIJA DOGAĐAJA

- ◎ planirani i neplanirani događaji
- ◎ Prema veličini i obimu, **tri** vrste događaja:
 - > Mega događaj,
 - > Hallmark događaj,
 - > Glavni događaj.

Mega događaj:

“must see”

1.000.000 posetilaca

Troškovi 500 miliona USD,

Interes javnosti ogroman

Hallmark događaj:
prepoznatljiv kvalitet programa
duša i etos mesta održavanja

Glavni događaji:
velikog obima
izražen interes javnosti
često sportsko orijentisani

◎ Kriterijum **ponovljivosti i specifičnosti postavljanja i izvršenja događaja:**

- > **Specijalni događaji** (nacionalni praznici, značajni civilni događaji, jedinstvene kulturne predstave, prepoznatljive sportske utakmice, korporativne priredbe, poslovni događaji, originalne promotivne aktivnosti),
- > **Uobičajeni događaji.**

◎ Kao kriterijum klasifikacije događaja se može uzeti **namera i karakteristike događaja**:

- > Kulturni događaji,
- > Umetnički/zabavni događaji,
- > Poslovni/trgovinski događaji,
- > Sportska takmičenja,
- > Obrazovni i naučni događaji,
- > Rekreativni događaji,
- > Politički/državni događaji,
- > Privatni događaji.

- ◎ podela sportskih događaja prema kriterijumu mesta i načina organizovanja:
 - > Sportski događaji u zatvorenom i na otvorenom prostoru,
 - > Sportski događaji na zemlji/vodi/vazduhu,
 - > Sportski događaji sa redovnim i periodičnim rasporedom održavanja,
 - > Javni i privatni sportski događaj,
 - > Profesionalni/amaterski sportski događaj,
 - > Sportski događaj sa definisanom i slobodnom strukturom takmičenja.

TIPOLOGIJA DOGAĐAJA

◎ Tipologija događaja → kriterijum obima i veličine događaja

> Mega događaji:

- Mega sportske događaje (Olimpijske igre, svetsko prvenstvo u fudbalu, evropsko prvenstvo u fudbalu, ili druga svetska prvenstva popularnih sportova),
- Mega poslovni događaji (velike i prestižne međunarodne izložbe).

> Hallmark događaji:

- Sportski hallmark događaji (Vimbldonski teniski turnir, Bostonski maraton),
- Poslovni hallmark događaji (međunarodni sajmovi i izložbe, pr. Međunarodni sajam automobila u Ženevi),
- Kulturni hallmark događaji (afirmisani svetski festivali i karnevali-Karneval u Rio de Žaneiru),
- Umetnički/zabavni hallmark događaji (koncerti uglednih umetnika, umetničke predstave, prestižne izložbe).

> Glavni događaji :

- Glavne sportske događaje,
- Glavne kulturne događaje,
- Glavne umetničke i zabavne događaje,
- Glavne poslovne događaje,
- Glavne obrazovne i naučne događaje,
- Glavne političke događaje.

- ◎ Tipologija događaja → kriterijum namere i karakteristike događaja (najobuhvatnija tipologija u teoriji menadžmenta događaja).
- ◎ jasno i precizno navedeni najznačajniji i ujedno najčešće organizovani tipovi događaja.
- ◎ Svaka vrsta događaja obuhvata nekoliko osnovnih tipova.

Vrsta događaja	Tipovi događaja				
Kulturni događaji	festivali	karnevali	parade	religiozni događaji	
Umetnički/zabavni i događaji	koncerti	umetničke predstave	izložbe	svečanosti	ceremonije
Poslovni događaji	sajmovi	izložbe	sastanci	konferencije	javni događaji
Sportski događaji	profesionalna takmičenja	amaterska takmičenja			
Obrazovni/naučni događaji	seminari	kongresi	stručno usavršavanje		
Rekreativni događaji	zabavni događaji	rekreativna takmičenja			
Politički/državni događaji	mitinzi	inauguracije	promocije	posete zvaničnika	
Privatni događaji	lični događaji	društveni događaji			

© tipologija → kriterijum ponovljivosti i specifičnosti postavljanja i izvršenja događaja

- > Profitni specijalni događaji,
- > Neprofitni specijalni događaji.

SPECIJALNI DOGAĐAJI

- neprofitnog tipa
(unapređenje imidža organizatora, izvršilaca, posetilaca ili trećih lica, odnosno organizacija)
 - > revijalne sportske utakmice, humanitarni koncerti, dobrotvorne kulturne predstave i umetničke izložbe

- profitnog tipa
 - > Ekonomski cilj - profit,
 - > društveni ciljevi - realizacija sportskih, kulturnih, umetničkih, poslovnih, obrazovnih (naučnih), rekreativnih, političkih programa i sadržaja.

CILJEVI, ZADACI

- Prikupljanje finansijskih sredstava neophodnih za postavljanje i izvršenje događaja,
- Definisanje misije događaja,
- Motivisanje stakeholdera i izvršilaca događaja za ostvarivanje kvalitetnog programa i sadržaja događaja,
- Angažovanje volontera i neophodnih posrednika u organizovanju događaja,
- Preduzimanje organizacionih aktivnosti postavljanju i izvršenju događaja,
- Kreiranju marketing programa događaja,
- Stimulisanje i nagrađivanje izvršilaca učesnika događaja.

- ⦿ veći broj izvršilaca i učesnika usmerenih ostvarivanju zajedničkih rezultata.
- ⦿ Najpoznatiji modeli specijalnih događaja su:

Specijalni događaji organizovani za široki auditorijum

Neprofitni specijalni događaji

Galerijski i pozorišni specijalni događaji

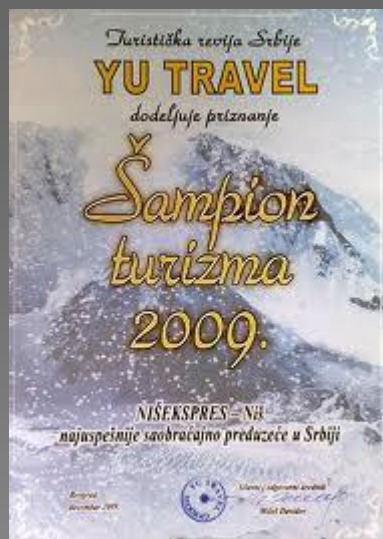

Sportski specijalni događaji

Promotivni specijalni događaji

KVALITET USLUGE I PONUDE DOGAĐAJA

SERVQUAL model

- ◎ **Opipljivost**, koja je određena objektima, opremom, osobljem za kontakt i komunikacijama,
- ◎ **Pouzdanost**, koja se ostvaruje pouzdanim i preciznim pružanjem usluga u ponudi događaja,
- ◎ **Osetljivost**, koja odgovara spremnosti organizatora događaja da zadovoljava posetioce i da im pruža brze usluge,
- ◎ **Sigurnost**, koja proizilazi iz kompetentnosti, učtivosti i kredibiliteta osoblja koje pruža usluge,
- ◎ **Empatija**, kojom se ostvaruje pristup, komunikacija i razumevanje zahteva i očekivanja posetilaca događaja.

POSTAVLJANJE I IZVRŠENJE DOGAĐAJA KAO SUŠTINA PONUDE DOGAĐAJA

U postavljanju i izvršenju događaja organizator treba da poznaje odgovore na sledeća pitanja:

- 1. Ko su posetioci i potencijalni posetioci događaja?**
- 2. Šta posetioci očekuju od ponude događaja?**
- 3. Zašto su posetioci spremni da plate ulaznice (cenu) događaja?**
- 4. Kada posetioci očekuju ponudu događaja?**
- 5. Kako posetioci kupuju, odnosno posećuju događaj?**

SVRHA DOGAĐAJA

- ◎ Svrha događaja -osnova svih organizacijskih planova.
- ◎ dve različite svrhe:
 - > Omogućiti razmenu informacija,
 - > Prirediti učesnicima nezaboravno iskustvo.

TEMA DOGAĐAJA

- ◉ Tema događaja - povezana sa svrhom.
- ◉ Događaji - dizajn i boje koje se koriste na svim predmetima i rekvizitima (kao što su ulaznice, programi, plakati, suveniri i td).
- ◉ Ta tehnika omogućava učesnicima da se poistovete sa temom.

MARIBOR2012
European Capital of Culture

福娃 Fuwa

◎ Teme mogu biti:

- > Istorijske,
- > Geografske,
- > Kulturne,
- > Sportske,
- > Filmske,
- > Muzičke,
- > Zabavne,
- > Umetničke, gastronomske,
- > Povezane sa raznim predmetima (npr.cveće, životinje, brodovi...)

MESTO ODRŽAVANJA DOGAĐAJA

- ◉ Uobičajeni prostori
- ◉ Neki od neobičnih prostora:
 - > Prostor predviđen za rušenje,
 - > Parkiralište,
 - > Tunel,
 - > Muzej,
 - > Istraživački centar,
 - > Zabavni park,
 - > Voćnjak,
 - > Vinograd,
 - > Akvarijum.

Vojnotehnički zavod - Stara Livnica, jugozapadna strana

Events

- ◎ Pri odabiru mesta organizator mora da ima na umu:
 - > Sposobnost prostora da ostvari svrhu događaja,
 - > Okolina,
 - > Lokacija,
 - > Blizina javnog prevoza,
 - > Parkiralište,
 - > Broj sedećih mesta,
 - > Trošak uređenja, ozvučenja, osvetljenja,
 - > Karakteristike prostora (npr. pozornica),
 - > Trošak rada,
 - > Logistika potrebna za postavljanje opreme
 - > Organizacija hrane i pića,
 - > Sigurnost.

VREME ODRŽAVANJA DOGAĐAJA

- ◉ Festival jela i vina –jesen
- ◉ Sredina zime nije dobro vreme za održavanje izložbe cveća.
- ◉ Vreme održavanja sportskih događaja - ograničeno sportskom sezonom i tradicionalnim takmičenjima.
- ◉ Televizijski prenos - još jedno vremensko ograničenje.
- ◉ Prilikom procene koncepta određenog događaja, moraju se uzeti:
 - > Godišnje doba,
 - > Dan u nedelji,
 - > Doba dana,
 - > Trajanje.

